VUOKRALAISET

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Asia: HE 188/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Vuokralaiset ry on vuokralaisten ja asumisoikeusasukkaiden etuja ajava järjestö.

Yleistä:

Vuokralaiset ry ilmaisee edelleen huolensa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) tehtävien siirrosta uudelle Valtion tukeman asuntorakentamisen keskukselle. Katsomme, että ympäristöministeriölle tehtävien siirtoa varten ei ole esitetty riittäviä perusteluja, mikä herättää kysymyksiä prosessin läpinäkyvyydestä, perusteellisuudesta ja siten myös luotettavuudesta. Vuokralaiset ry kritisoi lainsäädännön valmisteluprosessia ja uuden keskuksen suunnittelua useilta osin.
Korostamme, että ARA:n lakkauttamisen ja tehtävien siirron suunniteltu aikaraja on onneksi muuttunut vuoden 2025 alusta maaliskuulle 2025. Aikataulun ongelmallisuutta kuvaa se, että valtiosihteeri Mika Nykäsen johtaman työryhmän ehdotukset valtion tukeman asuntotuotannon kehittämiseksi ovat edelleen kesken. Onkin syytä ihmetellä, miksi uudistusta pyritään toteuttamaan näin nopeasti, vaikka sen on aiemmin todettu olevan ongelmallista. Tämä kiirehtiminen voi johtaa heikoihin ratkaisuihin ja entistä suurempiin haasteisiin asuntotuotannossa, mikä vaikuttaa suoraan vuokralaisten asemaan ja asuntotuotannon määriin.

Viraston tehtävien siirto ja lainsäädännön valmistelu on toteutettava huolellisesti viivästysten ja negatiivisten vaikutusten, kuten korkotukilainahakemusten käsittelyn, välttämiseksi. Aran tietojärjestelmien siirto ja uuden keskuksen organisoiminen eivät saa keskeyttää työtä ja päätöksentekoa. On epätodennäköistä, että muutokset voitaisiin toteuttaa ilman viivästyksiä tuen myöntämisessä. Vuokralaiset ry ihmettelee kiireen painottamista huolellisuuden sijaan, erityisesti heikoissa markkinaolosuhteissa, joissa valtion toimien ei tulisi hidastaa kohtuuhintaisten asuntorakennushankkeiden käynnistymistä.

Lisäksi on tärkeää huomioida, että itsenäisen viraston tehtävien siirtäminen ministeriön alaisuuteen on poikkeuksellista, sillä ministeriöiden rooli tulisi keskittyä lainsäädäntöön ja virastojen toimeenpanotehtäviin. Siirrettyjen lakisääteisten tehtävien siirto ympäristöministeriön yhteyteen ei vastaa ministeriöiden perinteisiä vastuuta.

Olemme huolissamme siitä, että viraston siirto heikentää asumiseen liittyvien päätösten riippumattomuutta ja objektiivisuutta, mikä saattaa johtaa vuokralaisten etujen huomiotta jättämiseen. On ensiarvoisen tärkeää, että vuokralaisten oikeudet ja tarpeet huomioidaan asianmukaisesti.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

VUOKRALAISET

Esitysluonnoksessa todetaan, että Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen tavoitteena on tehostaa ympäristöhallinnon tehokkuutta. Vuokralaiset ry kyseenalaistaa tämän, sillä tehokkuusvaikutuksia ei ole esitetty eikä tavoitteita määritelty.

Vuokralaiset ry:n esitykset:

Aikataulu: Vuokralaiset ry esittää, että Aran tehtävien siirto uudelle Valtion tukeman asuntorakentamisen keskukselle myöhennetään odottamaan valtiosihteeri Mika Nykäsen johtaman työryhmän työn valmistumista.

Alan osaamisen huomioiminen:

Vuokralaiset ry esittää, että Asumisen rakentamisen keskuksen työskentelyyn kytketään alan toimijoista koostuva ohjausryhmä.

Nykyisen Aran johtokunta on monipuolinen tehtävien hoidon näkökulmasta, mutta uudella Asumisen rakentamisen keskuksella ei ole kosketuspintaa rakentamiseen tai erityisryhmien asuttamiseen. On välttämätöntä kehittää toimintaa siten, että toimialan ja asukkaiden näkemykset hyödynnetään alan kehittämisessä ja vakaan asuntotuotannon turvaamiseksi. Laajemman ohjausryhmän tarve korostuu erityisesti poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten nyt.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksesta:
Tehtävien laajempi määrittely on näkemyksemme mukaan haasteellista ja vajaata, koska operatiiviseen toimintaa liittyvä korkotukilain tulevista muutokista ei ole vielä tietoa.

Helsingissä 19.11.2025

Anne Viita
Toiminnanjohtaja
Vuokralaiset ry
Puh. 050588348
anne.viita@vuokralaiset.fi